

کمیته تحقیقات دانشجویی
دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

سومین کنگره دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

با محوریت زیست پزشکی

۱۳۹۰ اردیبهشت

src.arums.ac.ir

بررسی نوع زایمان و روش تنظیم خانواده ماماهاى شاغل در مراکز بهداشتی درمانی شهر

اردبیل

یوسف حمیدزاده اربابی^۱، رباب نوری^۲، رویا جعفری^۲، طیبہ محمدزاده^۲، پریاعزتی^۲، آرزو اعصام زاده^۲

y.hamidzadeha@arums.ac.ir

چکیده

مقدمه و هدف: کارکنان بهداشتی به جهات مختلف در رفتارهای خود، یکی از الگوها محسوب می شوند. از طرفی، مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی، اگر با تناقض در گفتار و عمل کارکنان مواجهه شوند در اجرای برنامه های بهداشتی با مشکل مواجه خواهیم شد. این مطالعه با هدف تعیین نوع زایمان و روش تنظیم خانواده در ماماهاى شاغل در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل انجام گردید.

روش ها: یک مطالعه توصیفی مقطعی که جامعه مورد پژوهش، کارکنان مامایی متاهل دارای فرزند و شاغل در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل بودند. نمونه گیری نداشتیم و کارکنان مامایی واجد شرایط که داوطلب همکاری بودند پرسشنامه را تکمیل نمودند. تعداد ۴۳ نفر (بیش از دو سوم) از ماماهاى شاغل پرسشنامه را تکمیل نمودند. ابزار گردآوری داده ها استفاده از یک پرسشنامه معلم ساخته بود. داده ها وارد نرم افزار SPSS گردید و مورد تجزیه و تحلیل آمار توصیفی قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی ماماهاى شاغل $32/79 \pm 3/1$ سال بود، ۲۲ نفر (۵۱٪) کارشناس و ۲۱ نفر (۴۹٪) کاردان بودند. نوع زایمان تعداد ۳۳ نفر (۷۷٪) از ماماها، سزارین و ۱۰ نفر (۲۳٪) طبیعی بود. شایع ترین دلیل انتخاب سزارین، نداشتن درد در حین زایمان به روش سزارین و داشتن مشکلات پزشکی مطرح شده بود. درخصوص تنظیم خانواده نیز ۱۹ نفر (۴۴٪) از روش طبیعی ۱۰ نفر (۲۳٪) از کاندوم (بدلیل راحتی استفاده و محافظت از انتقال بیماریهای جنسی) و ۱۰ نفر (۲۳٪) از IUD و ۲ نفر (۴٪) از قرص، توپکئومی و وازکتومی هر کدام یک نفر (۲٪) استفاده می کردند و ۱۳ نفر (۳۷٪) نیز سابقه حاملگی ناخواسته داشته اند که آمار قابل توجه ای می باشد.

نتیجه گیری: کارکنان بهداشتی تحصیل کرده در علوم پزشکی با اینکه راجع به اثرات مفید زایمان به روش طبیعی و مضرات و خطرات سزارین، مطالب زیادی آموخته اند اما در عمل بیش از مردم عادی از سزارین استفاده نموده اند. نزدیک به پنجاه درصد کارکنان مورد پژوهش از روشهای طبیعی تنظیم خانواده استفاده می کنند که نشان می دهد این افراد به دلیل آشنایی کافی با فیزیولوژی تولید مثل، این روش پر ریسک را پذیرفته اند و شاید علت بالا بودن حاملگی ناخواسته در این افراد به این علت باشد. هر چند مطلوب آن است که از روشهای کم خطر بیشتر استقبال شود اما نکته جالب این است که از ۳۵ نفر فقط ۲ نفر از قرص استفاده می کرد در حالی که طبق آمارها، بیشتر مراجعین آنها، استفاده کننده از قرص هستند و اینجا تناقض مهمی پیش می آید و به نظر می رسد این امر به بررسی بیشتری نیاز داشته باشد.

کلید واژه ها: ماما، نوع زایمان، روش تنظیم خانواده

۱- عضو هیات علمی و مربی دانشکده بهداشت

۲- دانشجویان بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

